

Εἰς τὸ χέρι σου ἔπαρέ το,
 Καὶ σπουδαίως διάβαζε το,
 Τὴν ψυχὴν σου νὰ λυτρώσῃς,
 Καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν νὰ σώσῃς.

Ἀγάπιος Λάνδος.

Ἐγεννήθη ἐν Κρήτῃ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 12^{ου} αἰῶνος, καὶ ὠνομάζετο ἐν τοῖς κοσμικοῖς Ἀθανάσιος (1). Ἀπελθὼν δ' ὕστερον εἰς Ἄθωνα ἐμόναζεν εἰς τὰς ἐκεῖ εὐαγεῖς μονὰς, ὡς μόνον ἀσχόλημα ἔχων τὴν προσευχὴν, καὶ τὴν μελέτην. Ἀρκούντως κατηρτισμένος περὶ τὴν ἑλληνικὴν, ἰταλικὴν, καὶ ἀραβικὴν, διέθετο τὸν χρόνον μεταφράζων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς τὴν καθομιλουμένην διάφορα ψυχοσωτήρια βιβλία, καὶ μῆτε κόπων, μῆτε πόνων φειδόμενος ἐλάμβανε τὴν βακτηριαν καὶ διήρχετο σπερὰς καὶ πελάγη, καὶ εἰς τὴν Βενετιαν ἐρχόμενος παρέδιδεν εἰς τύπον πρὸς ὠφέλειαν τῶν συμπατριωτῶν του. Τὰ πολυάριθμα τοῦ Ἀγαπίου συγγράμματα ἐπὶ δύο αἰῶνας ὑπῆρξαν τὸ μόνον ἀνάγνωσμα τῶν ἐν τῇ δουλείᾳ ἑλλήνων, συντεθειμένα ἄλλως τε καὶ εἰς γλώσσαν παρὰ πάντων ἐννοουμένην. Ἐκ τούτων καταγράφουμεν τὰ περιελθόντα εἰς γνώσιν ἡμῶν.

— Βιβλίον καλούμενον ἀμαρτωλῶν σωτήρια, περιέχον καὶ πίνακα ἱκετηρίων εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον μετὰ τῶν οἴων καὶ πολλῶν θαυμασιῶν τῆς αὐτῆς ἀειπαρθένου Μαρίας· συντεθὲν εἰς καινὴν Ῥωμαϊκὴν γλώσσαν παρὰ Ἀγαπίου μοναχοῦ τοῦ Κρητῆς, τοῦ ἐν τῷ ἀγίῳ ὄρει τοῦ Ἄθωνος ἀσκήσαντος. Ἐν Βενετίᾳ παρὰ Ἀντωνίῳ τῷ Ἰουλιανῷ 1641. (ὁ Βρετὸς ἀναφέρει τὰς ἐξῆς ἀνατυπώσεις αὐτοῦ 1703, 1740, 1773, 1779, 1803, καὶ 1806).

Τὸ σύγγραμμα τοῦτο μεταφράσθη εἰς τὴν Ἀραβικὴν ὑπὸ Ἀγαπίου, ἢ ἄλλου τινος, ὡς ἀναφέρει ὁ Μιχαὴλ Νάου (2).

— Νέος Παράδεισος ἤτοι βίαι· Ἀγίων ἐκλεχθέντες ἐκ τῶν βιβλίων Συμεῶνος τοῦ μεταφραστοῦ ὑπὸ Ἀγαπίου μοναχοῦ τοῦ Κρητῆς, καὶ ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἀπλὴν γλώσσαν μετενεχθέντες. Ἐν Βενετίᾳ παρὰ Ἀντωνίῳ τῷ Ἰουλιανῷ 1644. (Ζῶντος τοῦ Ἀγαπίου μετετυπώθη τῷ 1664 ὑπὸ Ἀνθίμου Διακρούσης, προσθέντος ἐν τέλει τῆς ἐκδόσεως καὶ τὸ ἐξῆς τετράστιχον.

(1) Οὕτως ὑπογράφεται εἰς τὴν πρὸς Ἰάκωβον Μέδικον προσφώνησιν τοῦ Γεωπονικοῦ του (1620). Ὁ Μέδικος οὗτος ἦν ἐκ Μάνης, μαθητεύσας εἰς τὰ ἐν Ῥώμῃ παιδευτικὰ καταστήματα, μετερχόμενος ἐν Ἰταλίᾳ τὸν ἱατρὸν, καὶ ἐγκρατῆς τῆς φιλοσοφίας καὶ θεολογίας. Πιθανῶς οὗτος εἰσηγήσατο (1664) εἰς τοὺς ἑαυτοῦ συμπολίτας νὰ πέμψωσι πρὸς τὸν πάππον ἱκετηρίου ἀναφορὰς ἐξαίτουμένοι σκέπην καὶ καταφυγὴν κατὰ τὴν εἰς Κορσικὴν μετανάστευσιν. (Ἑλληνομν. σελ. 267).

(2) Fabricii, Bibliotheca Graeca, XII, σελ. 396.